

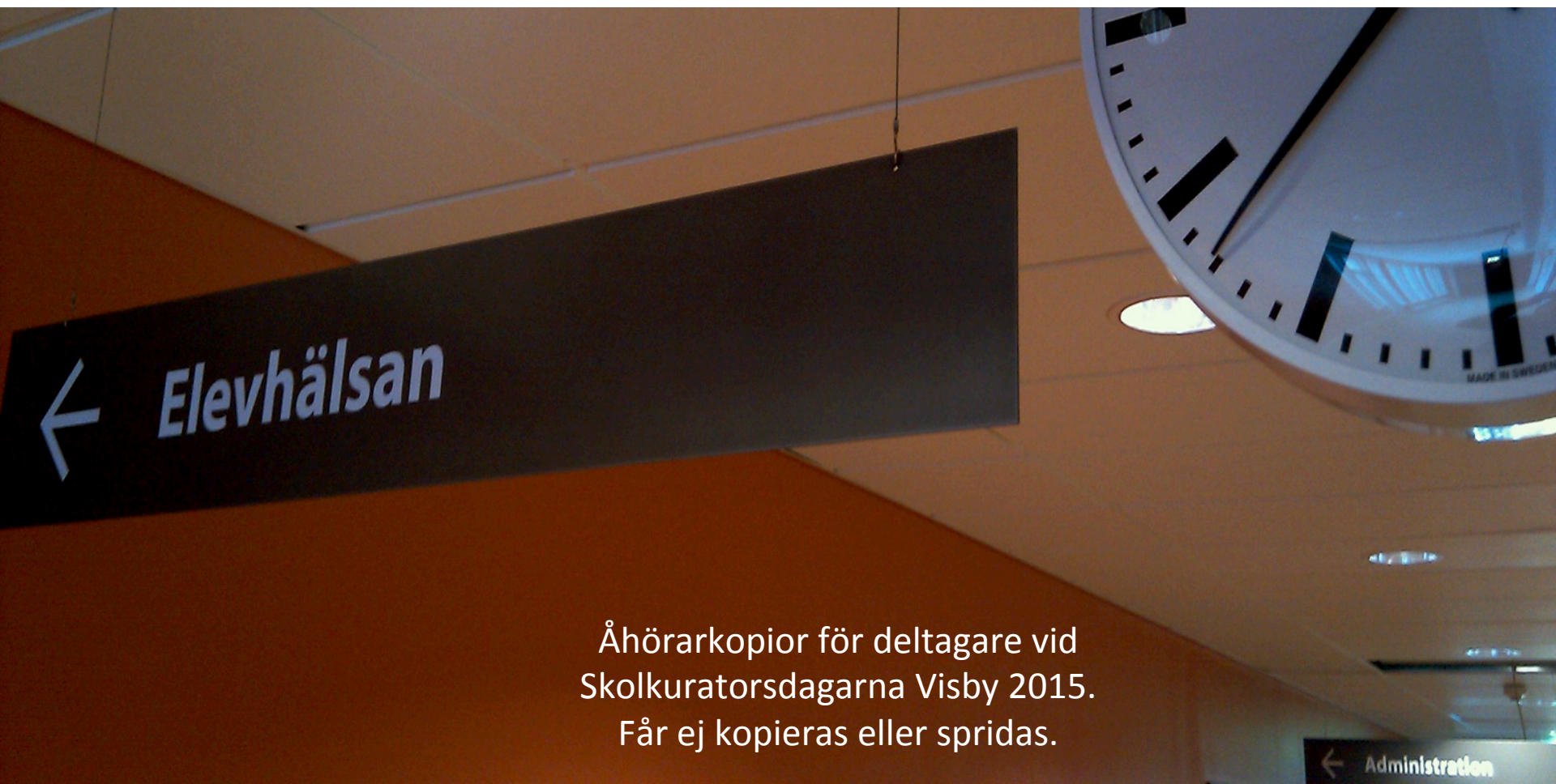
Elevhälsa, team och profession – På spaning efter de goda samtalen

Petri Partanen

Skolutvecklarna Sverige

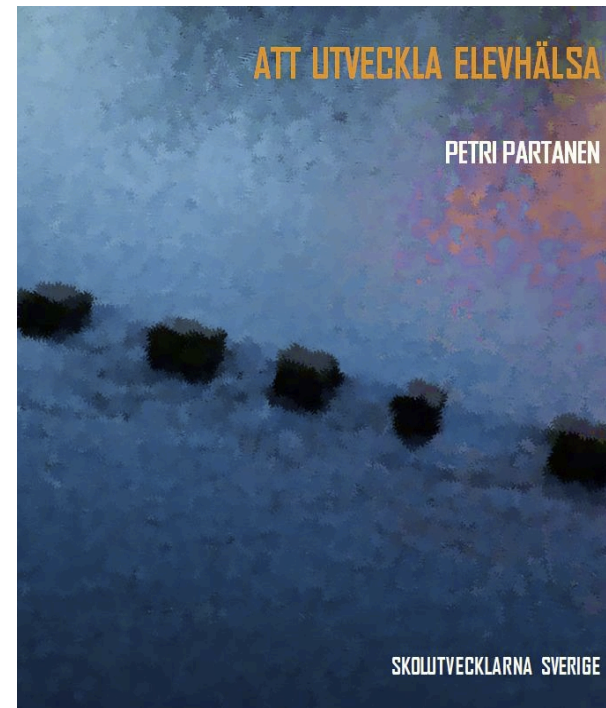
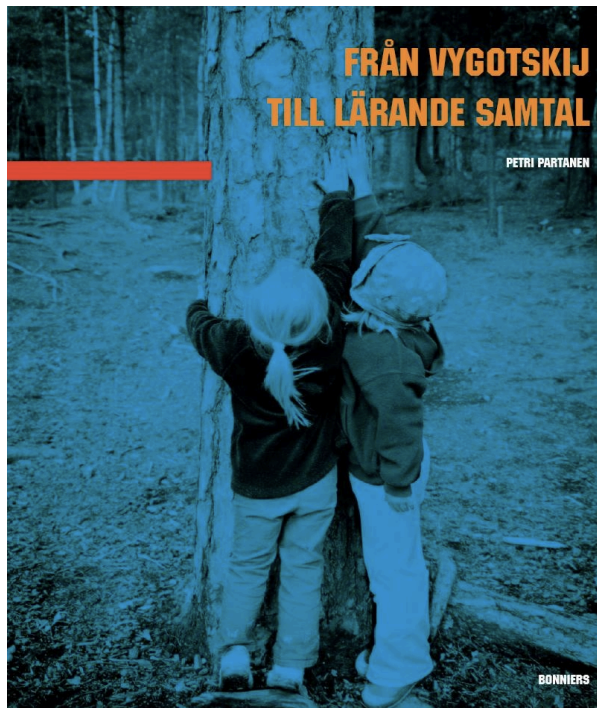

#elevhälsa

Åhörarkopior för deltagare vid
Skolkuratorsdagarna Visby 2015.
Får ej kopieras eller spridas.

← Administration

www.skolutvecklarna.se/visby.pdf

facebook

@skolutvecklarna

www.skolutvecklarna.se
petri@skolutvecklarna.se

”Vi är alltid oförberedda när vi kommer till elevhälsoteamsträffarna. En vet aldrig vilka ärenden som ska lyftas men ganska snart är det ändå samma elever vi pratar om och ältar, gång efter gång...”

”Hur känns det för dig?”

En liten historik om
elevhälsoteamets framväxt...

Undervisningssvårigheter

Undervisningssvårigheter bero i huvudsak på fyra olika orsaker. Dels uppstå de genom fel i barnets *sinnesorgan*, särskilt i syn- och hörselorgan, dels genom *talrubbningar*, dels genom *intelligensdefekter*, dels slutligen genom inflytande från *känslor- och viljeliv*.

(ur "Uppfostringssvårigheter", Wernstedt, 1935)

Psykopatklasserna

Delvis ha svårigheterna för lärarna i nu nämnda situationer på senare tid mildrats genom upprättande av s. k. "psykopat"- eller "observationsklasser". I dylika klasser intagas vanligen ej stort mer än ett 10-tal barn av den typ, som visar sig störande i skolan och svår att bibringa ett gott uppförande. Psykopatklassernas ringa storlek och dess ledares skolning i handhavandet av psykiskt ömtåliga barn, gör det möjligt att ägna dessa barn en mer individuellt lagd undervisning och fostran, än vad som kan ske i de vanliga klasserna. Givetvis är det lättare för en lärare att hänvisa ett besvärligt barn till en sådan klass än att göra det till en kollega i en vanlig parallellklass.

(ur "Uppfostringssvårigheter", Wernstedt, 1935)

Några grundtaganden om
elevhälsoarbete...

Vilka är drivkrafterna i arbetet kring barn och elever i behov av stöd?

"Nuläge" ←————→ *"Önskat läge"*

”Har du fem minutter...?”

Organizational tensions (Smith & Lewis, 2011)

- Typiska spänningsfält inom elevhälsoarbetet kan visa sig:
 - På individ-, grupp- och/eller organisationsnivå, och mellan olika nivåer.
 - På individnivå för eleverna t ex spänningsfältet mellan lärande och prestation (Dweck, 2006).
 - Mellan individ och gruppen, t ex den enskilde lärarens/ elevhälsomedarbetarens arbetssätt kontra arbetslaget/ EHT.
 - Mellan grupper inom en organisation, t ex yrkesgrupper inom Elevhälsa.
 - Mellan verksamheter inom en organisation, t ex central-lokal, förvaltningsstab – linjeorganisation etc.

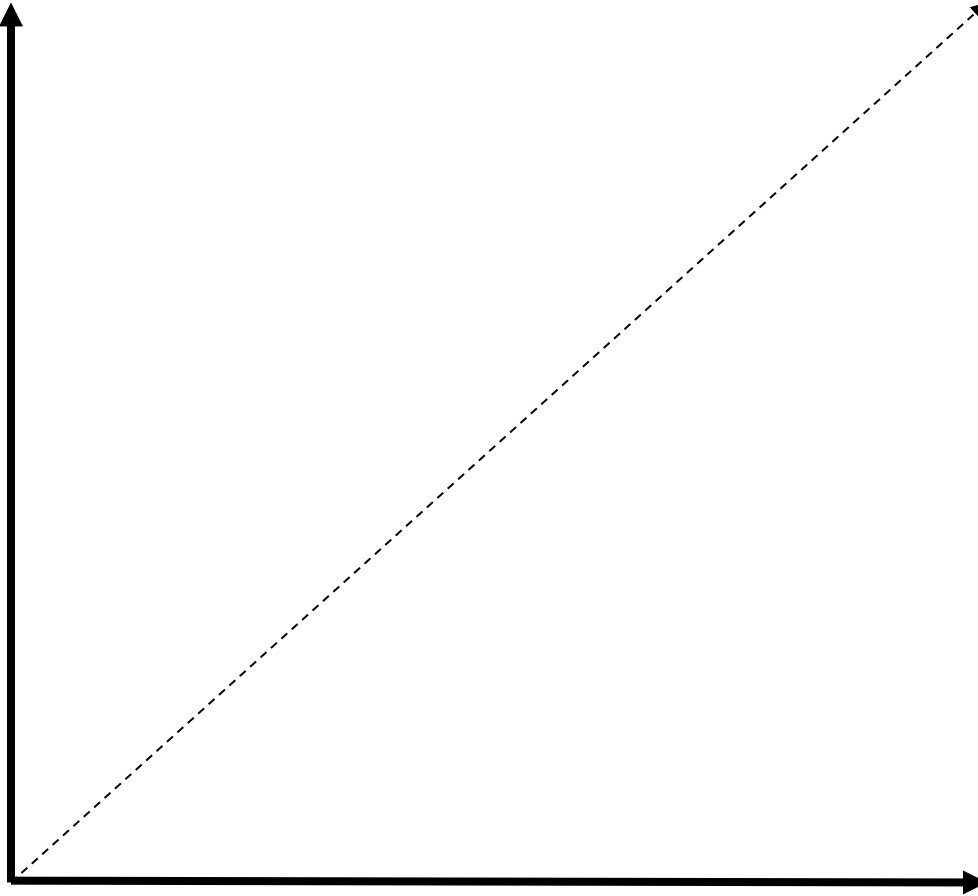
Det är organisationens samlade förmåga att kunna hantera spänningsfält konstruktivt som avgör om dessa blir till möjligheter eller hinder i arbetet.

Förutsättningar för teamets utveckling

EHTs grupputveckling

Uppgift

Mål

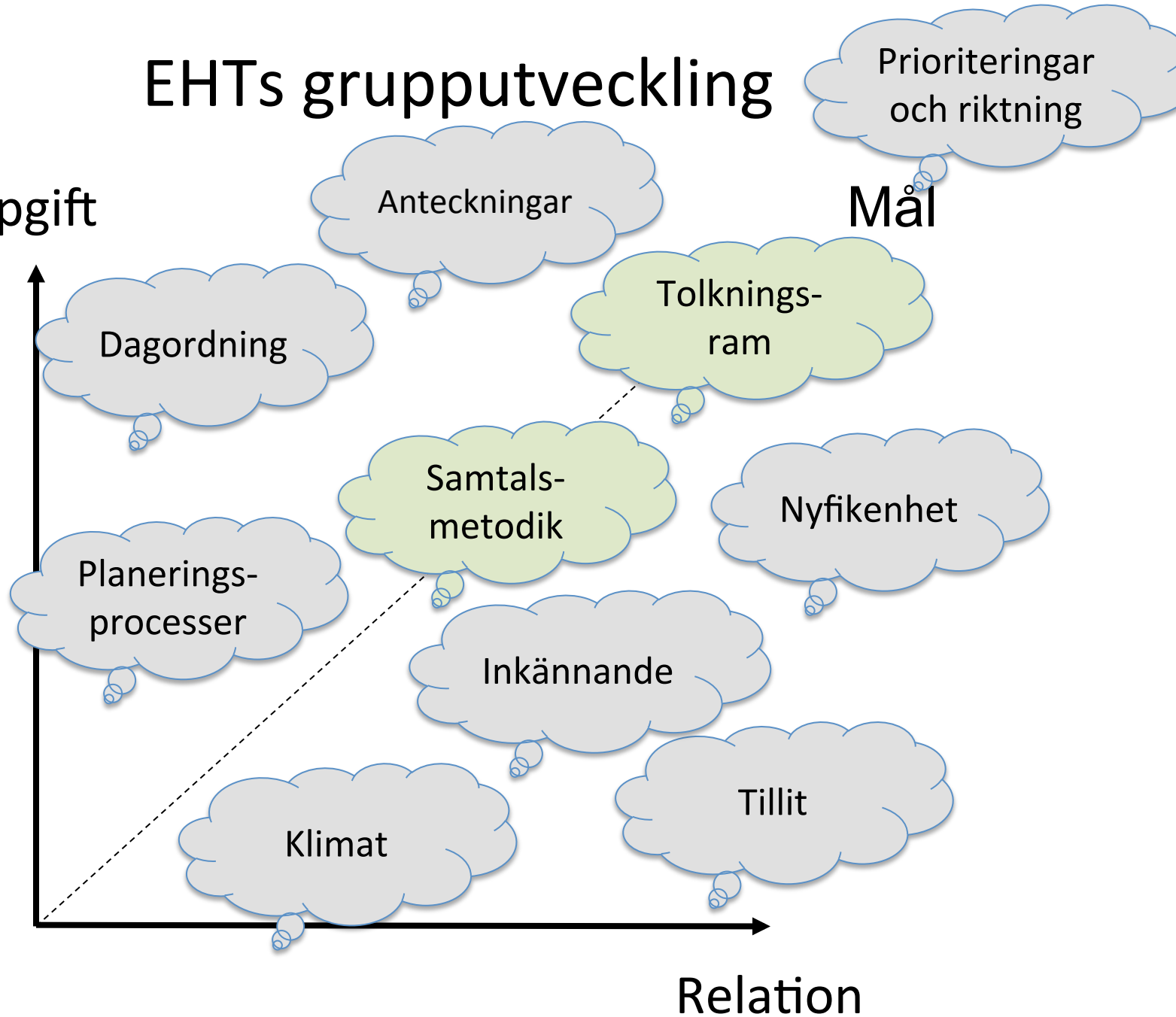

Relation

EHTs grupputveckling

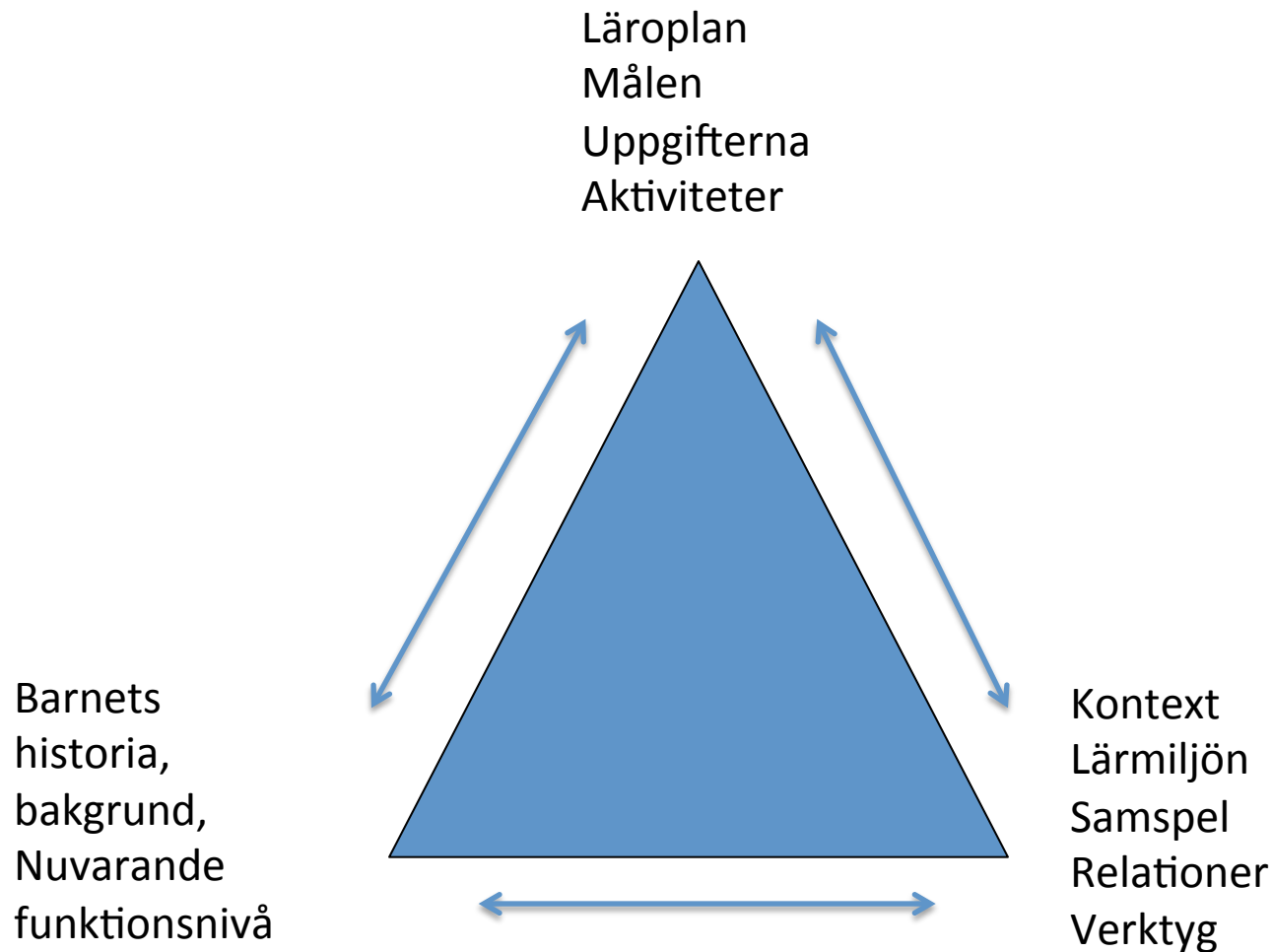
Uppgift

Mål

Tolkningsramen –

Att analysera barnets behov av extra
anpassningar och särskilt stöd (Partanen, 2014)

Roller och professionerna

En roll byggs upp genom samspelet mellan min egen mentala bild och andras mentala bilder av vad jag ska göra och hur jag ska bete mig.

Fem klassiska fällor i elevhälsoarbetet

- Remissfällan – att man remitterar ansvaret för eleven någon annanstans
- Att man beställer färdiga lösningar utan att göra en gemensam analys tillsammans med elevhälsopersonalen
- Att elevhälsopersonalen beställer färdiga lösningar från lärarna/arbetslagen.
- Att man skapar rutiner som bygger avstånd mellan olika funktioner i organisationen och kommunicerar indirekt
- Att man inte analyserar sambandet mellan elevens förutsättningar och undervisningen/lärmiljön

Elevhälsoteamets samtalsmetodik

”Det svarta paketet”

”Start where they are
and build with what they have”

Lao Tse

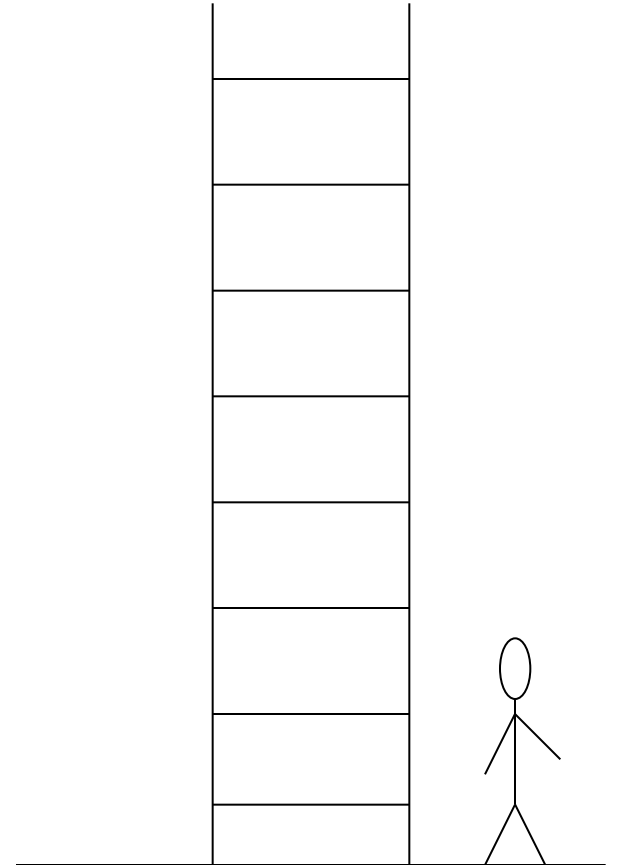
Pedagoger, föräldrar och elever vill
sällan prata om det som fungerar bra
de vill prata om det som hjärtat är fullt
av...

Generaliseringsstegen

(ladder of inference)

Att vandra från det generella

till det konkreta, situerade.

Utmaningar i samtalsmetodik

- Vi förlorar oss lätt i berättelser och generaliseringar
- Det är omöjligt att låta bli att tänka
- Aktivt lyssnande handlar inte bara om att lyssna på andra utan också om att lyssna på sina egna tankar medan vi lyssnar på andras.
- Att tänka är inte ett problem, men att tänka utan att vara medveten om sina tankar kan bli ett problem.

Utvecklingszonen i elevhälsoarbete

”Utvecklingszonen är en dialog mellan barnet och dess framtid, inte en dialog mellan barnet och en vuxens förflutna”

Griffin & Cole